

Success for All

N E D E R L A N D

E5

Werkchrift

Naam: _____

Les 1 - 5 → 'Wat een geschiedenis!'

Hoe ver ben ik?	
les 1 – klaaropdracht	
les 2 – klaaropdracht	
les 3 – klaaropdracht	
les 4 – weektoets	
les 5 – schrijfopdracht	

Woorden van de week → les 1 - 5

Woord 1: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 2: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 3: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 4: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 5: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 6: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 7:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 8:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 9:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 10:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 11:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 12:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Les 1 – Klaaropdracht

Opdracht: Streep de woorden door in de woordzoeker.

Zoek ↓ of → of ↘.

H	Z	X	H	V	O	O	R	S	P	E	L	B	A	A	R	X	V
O	T	Z	W	B	Z	E	G	L	A	D	I	A	T	O	R	S	O
E	U	M	N	D	I	N	O	S	A	U	R	U	S	C	W	B	O
K	F	T	U	O	Q	Q	T	X	Q	S	Y	R	B	G	T	T	R
U	E	V	E	R	R	I	J	Z	E	N	F	E	P	E	T	L	O
R	I	T	S	G	J	K	P	N	T	Y	P	U	O	S	G	V	U
B	Q	N	E	Y	C	N	H	J	S	D	E	S	G	C	N	U	D
U	L	T	T	M	Q	D	M	N	I	T	Q	A	T	H	L	E	E
D	M	C	O	E	P	V	V	O	Q	O	M	C	D	I	F	X	R
F	B	V	F	E	L	E	R	O	G	E	G	H	H	E	M	J	G
F	Q	I	U	Q	S	L	L	P	S	M	B	T	L	D	O	I	X
I	P	T	V	I	H	C	I	I	J	U	Y	I	F	E	N	Z	J
H	M	X	G	K	N	R	H	G	N	Y	B	G	D	N	U	U	K
G	D	S	G	P	P	Y	B	O	E	T	H	D	E	I	M	I	Y
B	V	X	D	G	O	J	M	X	U	N	T	L	O	S	E	L	B
H	C	C	P	P	L	N	J	B	V	W	T	J	P	C	N	B	M
D	F	X	D	T	U	Y	R	H	O	S	E	T	E	D	T	O	K
Z	H	G	C	R	V	N	Q	I	Y	Q	R	R	X	F	U	B	V

- DINOSAURUS
- GESCHIEDENIS
- GLADIATOR
- INTELLIGENT
- MONUMENT
- REUSACHTIG
- TEMPEL
- TOESCHOUWER
- VERRIJZEN
- VOOROUDER
- VOORSPELBAAR
- ZUIL

Les 1 – Vraag & antwoord

Doel: Wij kunnen met behulp van de tekst vragen beantwoorden.

Vragen		Opzoekvraag	Nadenkvraag
1.	Waarom heeft een mens nog nooit een levende dinosaurus gezien?		
2.	Waarom moest de wolharige neushoorn goed zoeken om aan eten te komen?		

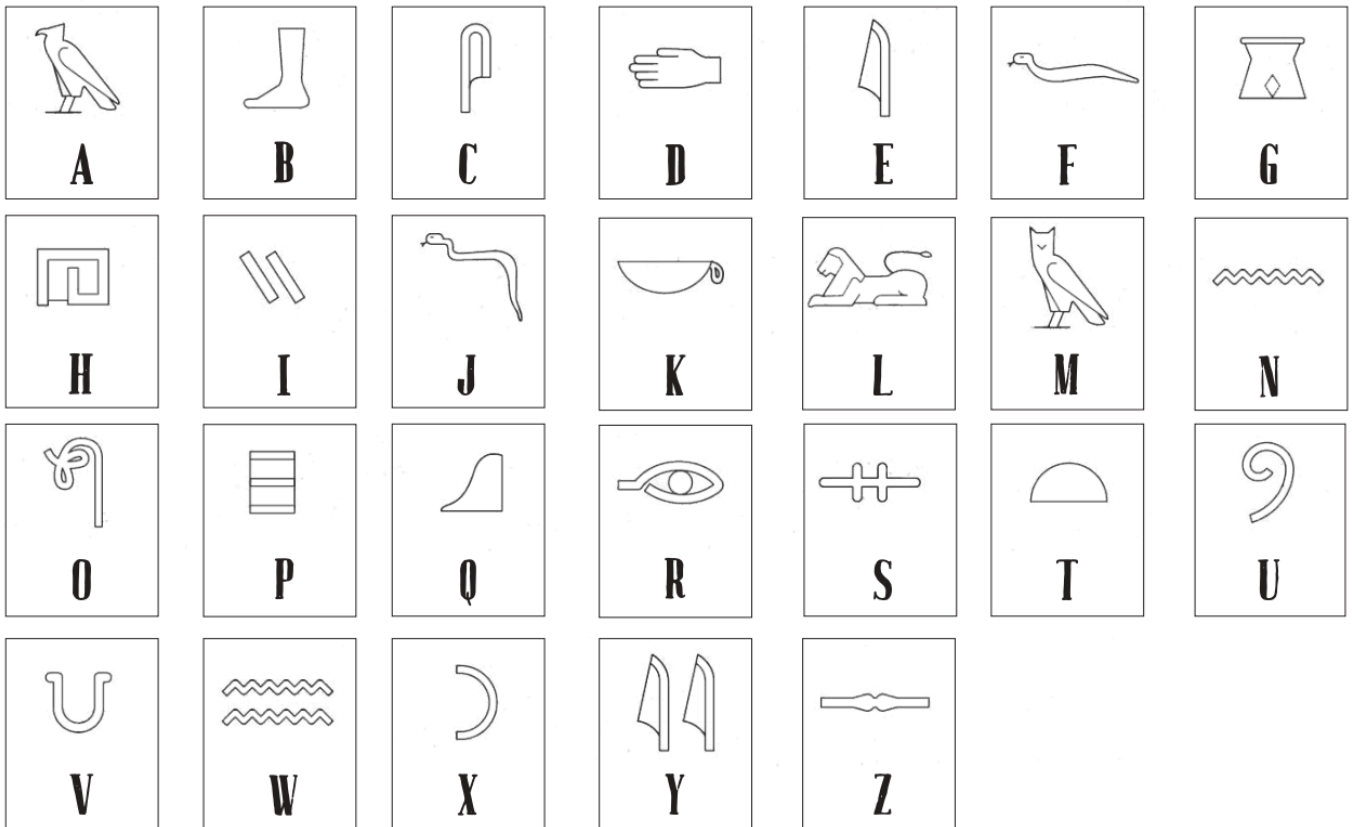
Antwoorden op de vragen	
1.	
2.	

Opzoekvraag	Antwoord

Les 2 – Klaaropdracht

Hiërogliefen alfabet

De oude Egyptenaren schreven in symbolen. Deze symbolen heten hiërogliefen.

Opdracht: Schrijf je naam in hiërogliefen.

Les 2 – Vraag & antwoord

Doel: Wij kunnen met behulp van de tekst vragen beantwoorden.

Vragen		Opzoekvraag	Nadenkvraag
1.	Welke grote ontdekking deden de eerste mensen?		
2.	Waarom was een piramide van binnen een soort doolhof?		

Antwoorden op de vragen	
1.	
2.	

Opzoekvraag	Antwoord

Les 3 – Klaaropdracht

De Romeinen veroverden vroeger ook een deel van Nederland. De Romeinen spraken Latijn. De Latijnse taal konden de mensen in Nederland niet verstaan. Voor de nieuwe dingen die de Romeinen vroeger naar Nederland brachten hadden we nog geen woorden. Dan namen de mensen de Latijnse woorden hiervoor over. In het Nederlands hebben we nu nog steeds woorden die uit het Latijn komen.

Opdracht 1: Kun jij raden wat de Latijnse woorden in het Nederlands betekenen?

castellum

stratum

scola

murus

=====

=====

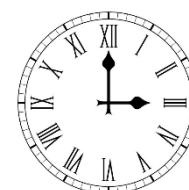
=====

=====

Romeinse cijfers

De Romeinen bedachten Romeinse cijfers om mee te tellen en te rekenen. Ze gebruikten bijna alleen maar streepjes omdat ze het snel en makkelijk in stenen wilden krassen.

1 = I	11 = XI
2 = II	12 = XII
3 = III	13 = XIII
4 = IV	14 = XIV
5 = V	15 = XV
6 = VI	16 = XVI
7 = VII	17 = XVII
8 = VIII	18 = XVIII
9 = IX	19 = XIX
10 = X	20 = XX

Opdracht 2: Los de Romeinse sommen op en maak zelf nog meer Romeinse sommen.

I + V = 6

.... + =

.... + =

.... + =

X + X =

.... + =

.... + =

.... + =

X - II =

.... - =

.... - =

.... - =

Les 3 – Vraag & antwoord

Doel: Wij kunnen met behulp van de tekst vragen beantwoorden.

Vragen		Opzoekvraag	Nadenkvraag
1.	Uit welke werelddelen kwamen de slaven die het werk voor de Romeinen deden?		
2.	Waarom bouwden de Romeinen aquaducten?		

Antwoorden op de vragen	
1.	
2.	

Nadenkvraag	Antwoord

Les 4 – Woordrijtjes

Doel: Ik kan complexe zinnen correct en vloeiend lezen.

Voorbeeld:

Je hebt deze opdracht naar behoren uitgevoerd als je deze complexe zin vloeiend kan lezen.

De regels:

Bij complexe zinnen kijk je eerst de moeilijke woorden: uitgevoerd, complexe en vloeiend. Deze oefen je. Daarna lees je de complexe zin vloeiend en vlot.

Voorbeelden:

uitgevoerd

complexe

vloeiend

klinkt als:

uit - gevoerd

complekse

vloe - jend

Complexe zinnen

- De wanden waren versierd met schilderijen en de vloer bestond uit kleine steentjes die met de hand waren ingelegd.
- In de middeleeuwen waren monniken vrijwel de enigen die konden lezen en schrijven.
- Aan de zijkanten hingen schilden en de voorkant was soms versierd met een mooie krul of drakenkop.
- Daarom liet elk dorp een schitterende kerk bouwen, vaak versierd met mooie beelden, schilderijen en glas-in-loodramen, zoals in de kathedraal van Metz in Frankrijk.

Lastige woorden uit het boek

het aquaduct

exact

compleet

de monumenten

omwikkeld

de kostbaarheden

de microfoon

luxe

de Olympische Spelen

het monnikenwerk

de drukkerijen

relaxen

het discuswerpen

sprookjesachtige

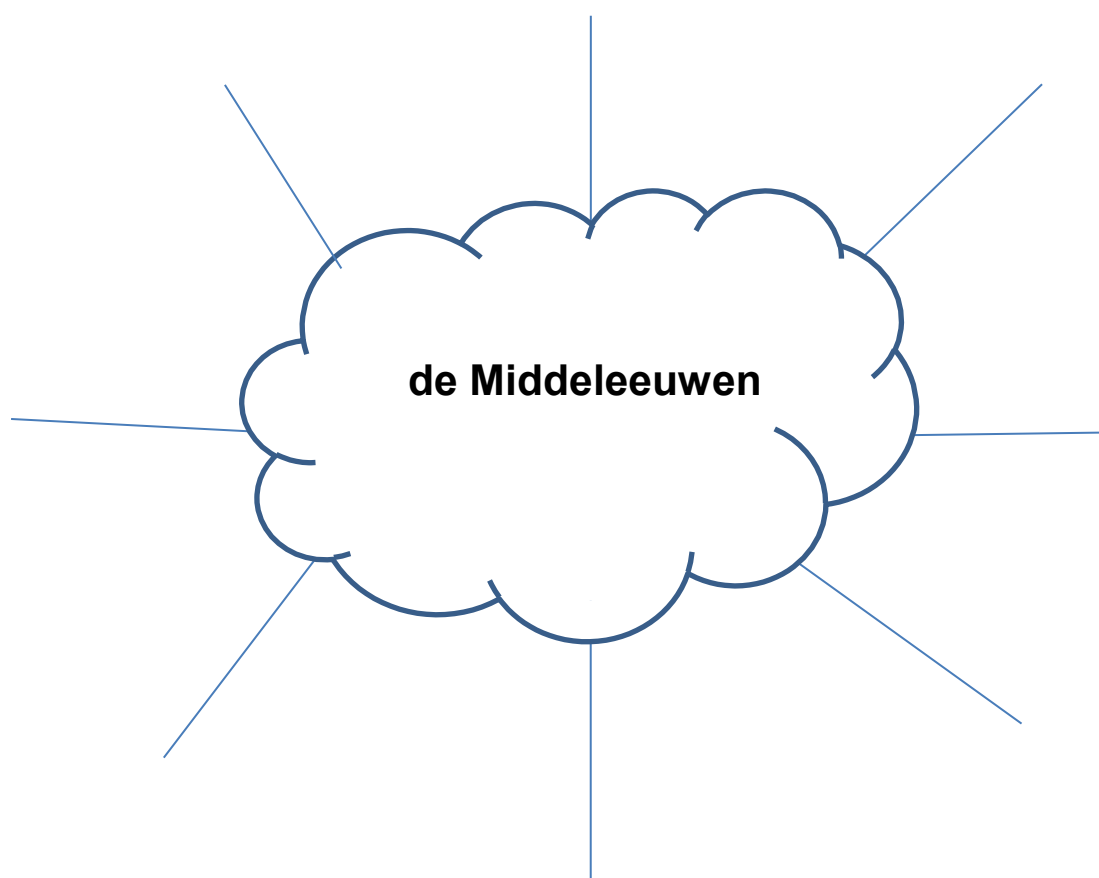

Les 5 – Schrijfopdracht

Doel: Ik kan een haiku over de Middeleeuwen schrijven

Opdracht 1: Schrijf met je maatje zoveel mogelijk woorden op die bij de tijd van de Middeleeuwen horen.

Les 5 – Kladversie schrijfo opdracht

Doel: Ik kan een haiku over de Middeleeuwen schrijven.

Haiku: Een Japans niet-rijmend mini-gedichtje van drie regels.

Op de 1^e regel: 5 lettergrepen

Op de 2^e regel: 7 lettergrepen

Op de 3^e regel: 5 lettergrepen

De sneeuw valt omlaag

De bomen raken bedekt

Een witte wereld

Opdracht: Schrijf drie haiku's over de Middeleeuwen.

Gebruik het woordweb voor ideeën en om mooie zinnen te maken.

haiku 1:

haiku 2:

haiku 3:

Les 6 - 10 → 'Wat een geschiedenis!'

Hoe ver ben ik?	
les 6 – klaaropdracht	
les 7 – klaaropdracht	
les 8 – klaaropdracht	
les 9 – weektoets	
les 10 – schrijfopdracht	

Woorden van de week → les 6 - 10

Woord 1: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 2: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 3: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 4: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 5: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 6: _____ _____	blz: _____
Betekenis- volle zin: _____ _____ _____	

Woord 7:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 8:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 9:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 10:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 11:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Woord 12:	_____	blz:
Betekenis- volle zin:	_____ _____ _____	

Les 6 – Klaaropdracht

Opdracht: Streep de woorden door in de woordzoeker.

Zoek ↓ of → of ↘.

Q	M	N	O	F	N	U	M	M	S	U	L	K	C	S	E	J	Y
K	I	L	L	J	S	T	O	O	M	M	A	C	H	I	N	E	M
U	J	P	Q	G	X	U	K	S	I	N	D	S	D	I	E	N	D
O	H	R	A	W	K	U	C	F	K	O	L	O	N	I	E	B	C
O	Z	O	F	S	Z	O	A	C	R	J	J	T	T	P	H	S	H
R	E	Y	O	K	S	T	K	S	C	H	D	S	A	C	I	J	V
S	L	Q	R	F	H	A	F	C	I	D	D	D	N	K	T	E	M
P	D	B	Q	E	D	H	G	O	T	Q	E	C	K	P	I	K	B
R	Z	B	B	E	P	T	L	I	B	U	M	A	C	T	E	U	R
O	A	V	E	O	X	J	O	H	E	V	O	F	U	K	H	O	H
N	A	F	T	E	S	G	I	O	M	R	N	T	C	G	F	T	T
K	M	D	D	O	L	Q	X	Z	I	Y	S	C	C	R	F	D	F
E	H	L	H	G	G	D	V	S	N	O	T	J	J	Q	I	F	U
L	E	S	T	C	Y	X	B	E	L	X	R	Q	H	H	S	V	O
I	I	E	X	W	D	T	Q	U	P	B	E	M	P	Y	V	M	K
J	D	W	G	H	D	V	C	A	I	J	R	I	K	Q	J	N	G
K	B	J	U	A	Z	J	B	V	E	S	E	J	U	X	D	U	Z
E	P	T	Q	H	D	L	E	P	Y	W	N	N	I	D	X	O	B

- ACTEUR
- BEELDBUIS
- DEMONSTREREN
- HOOFDTOOI
- KOLONIE
- MIJN
- OORSPRONKELIJKE
- PASSAGIER
- SINDSDIEN
- STOOMMACHINE
- TANK
- ZELDZAAMHEID

Les 7 – Klaaropdracht 'Boggle'

Opdracht: Maak met de letters in het vak zoveel mogelijk woorden.

De woorden moeten 3 of meer letters hebben. Je mag elke letter één keer gebruiken.

Hoe langer het woord, hoe meer punten je verdient. Tel aan het eind alle punten op.

m	a	n	o
a	k	p	s
n	e	u	t
t	l	r	o

Puntentelling

3 letters = 1 punt

4 letters = 1 punt

5 letters = 2 punten

6 letters = 3 punten

7 letters = 5 punten

8 letters = 9 punten

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

20. _____

Mijn score: _____ punten

Les 8 – Klaaropdracht

Opdracht: Maak de kruiswoordpuzzel. Achter de zin staat het bladzijdennummer van het boek waar je het antwoord kunt vinden.

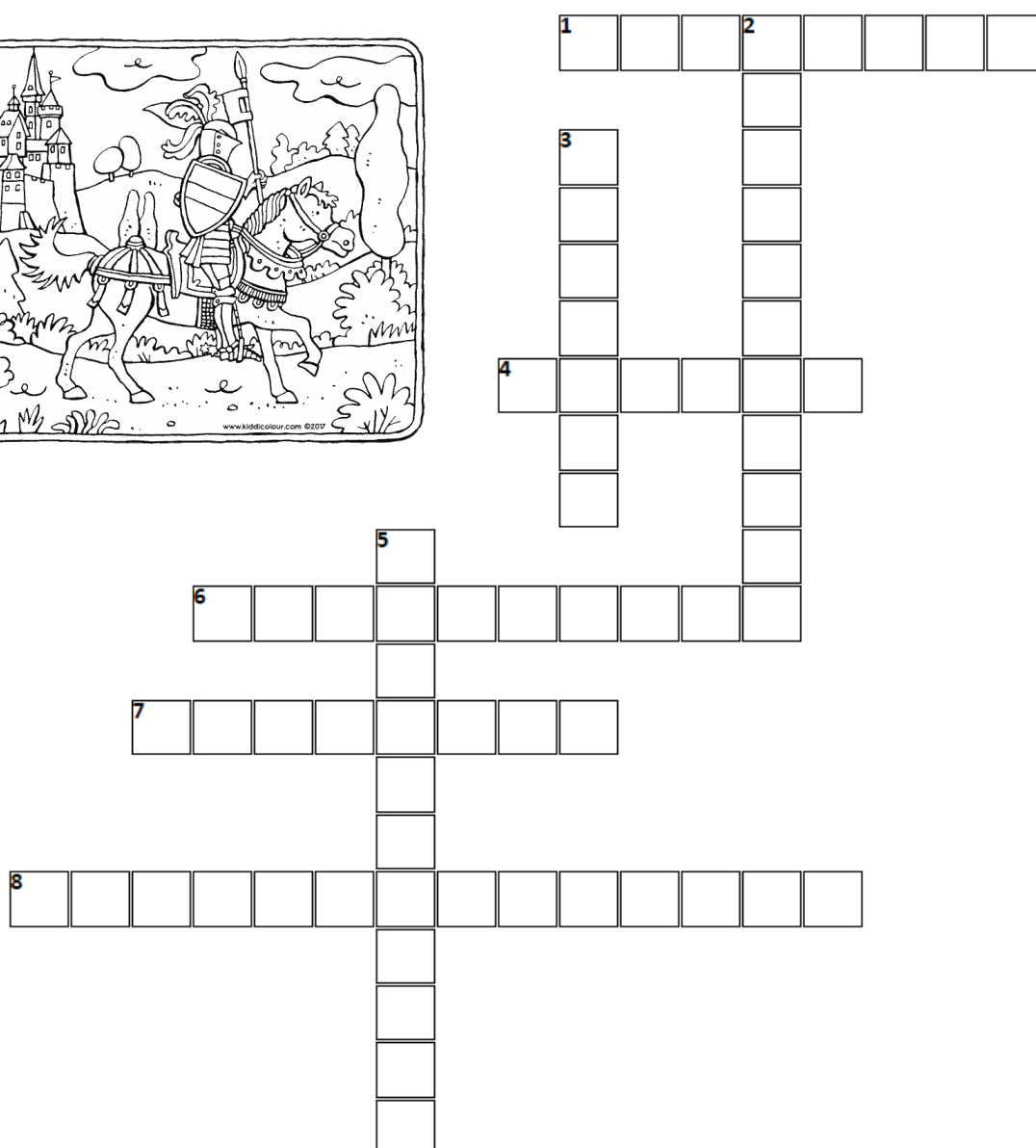
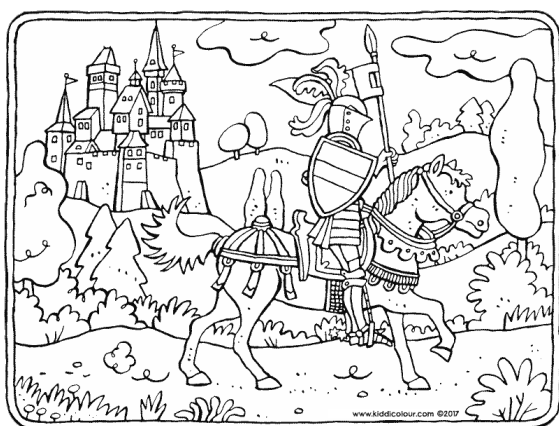
Horizontaal = van links naar rechts

- 1 Hij vond de eerste auto uit (58)
- 4 Tent van de Indianen (49)
- 6 De eerste trein was een ... (56)
- 7 Onderdrukte verre landen worden zo genoemd (46)
- 8 Hij ontdekte dat de aarde om de zon draait (43)

Verticaal

- 2 Dit was er eerder dan het vliegtuig (61)
- 3 Columbus ontdekte dit land (44)
- 5 Zo noemde Lodewijk de Veertiende zichzelf (50)

Wat een geschiedenis!

Les 9 – Woordrijtjes

Doel: Ik kan lange samengestelde woorden met een leesmoeilijkheid correct en vloeiend lezen.

De regels:

Een lang samengesteld woord kun je vlot lezen door het woord op te splitsen.

Voorbeelden:

klinkt als:

de **bureaustoel**
de **zonvakantie**

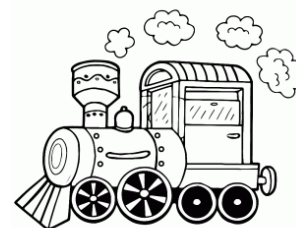
de **bureau - stoel**
de **zon - vakantie**

Lange samengestelde woorden

de autocoureur
het winkelcentrum
de metaaldetector
de contactlenzen
het politiealarm
de chocolademelk
de bagagedrager
de maïskolf
de douchegel
de kermisattractie

Lastige woorden verhaal

het indianenvolk
de Europeanen
de luxeapparaten
populair
de stoommachine
de locomotief
luxueuze
de elektriciteit
het benzinstation
de mitrailleurs

Complexe zinnen (herhaling)

- De wanden waren versierd met schilderijen en de vloer bestond uit kleine steentjes die met de hand waren ingelegd.
- In de middeleeuwen waren monniken vrijwel de enigen die konden lezen en schrijven.
- Aan de zijkanten hingen schilden en de voorkant was soms versierd met een mooie krul of drakenkop.
- Daarom liet elk dorp een schitterende kerk bouwen, vaak versierd met mooie beelden, schilderijen en glas-in-loodramen, zoals in de kathedraal van Metz in Frankrijk.

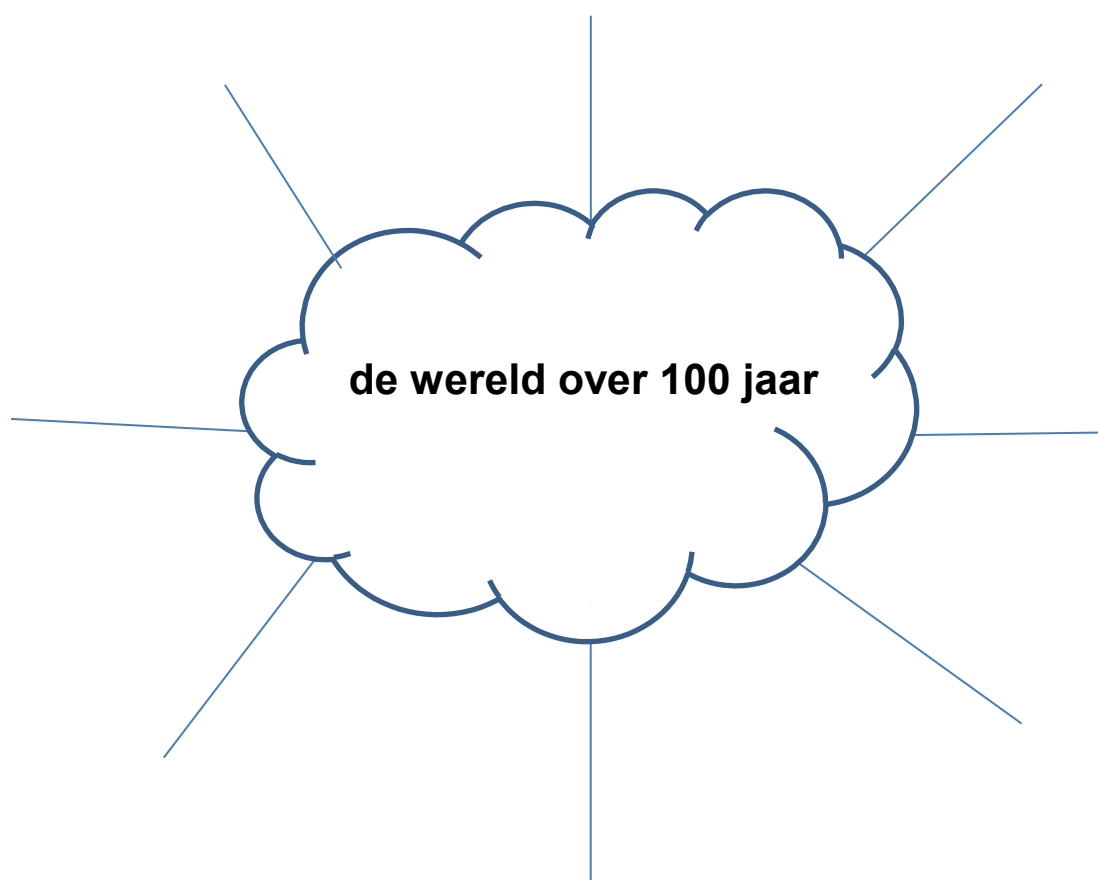

Les 10 – Schrijfopdracht

Doel: Ik kan een fantasieverhaal schrijven over hoe de wereld er over 100 jaar uitziet.

Opdracht 1: Schrijf met je maatje zoveel mogelijk woorden op over hoe jullie denken dat de wereld er over 100 jaar uitziet.

Les 10 – Schrijfopdracht

Opdracht 2: Kies met je maatje een onderwerp waarover je gaat schrijven en beantwoord de vragen die jouw onderwerp horen op een kladblaadje.

Wij gaan schrijven over het onderwerp:

- school
- uitvindingen
- de ruimte
- robots
- vervoer

Beantwoord de vragen over jullie onderwerp op een kladblaadje.

School:

- Hoe ziet de school in de toekomst eruit?
- Gaan kinderen nog naar school? Moet je nog leren? Zijn er nog leerkrachten? Leer je dezelfde dingen als nu?
- Gebruik je een tafel en een stoel, boeken, pen en papier?

Uitvindingen:

- Welke nieuwe uitvinding zal er in de toekomst zijn?
- Op welke manier gebruik je de uitvinding?
- Hoe ziet de nieuwe uitvinding eruit?

De ruimte:

- Zullen mensen in de toekomst in de ruimte reizen? Hoe komen ze daar?
- Kunnen mensen op andere planeten leven? Hoe ziet het leven op een planeet eruit?

Robots:

- Welke taken zullen robots in de toekomst van mensen overnemen?
- Hoe zien de robots eruit?
- Wat kunnen ze allemaal?

Vervoer:

- Welke vervoersmiddelen van nu gebruiken je over 100 jaar nog steeds?
- Welke nieuwe vervoersmiddelen zijn er uitgevonden?
- Hoe gebruik je ze en hoe zien ze eruit?

Les 10 – Schrijfopdracht

Doel: Ik kan een fantasieverhaal schrijven over hoe de wereld er over 100 jaar uitziet.

Even checken:

- Maak het woordweb.
- Kies een onderwerp uit.
- Beantwoord de vragen over het onderwerp.
- Schrijf de kladversie van het verhaal en gebruik de antwoorden op de vragen die je hebt opgeschreven.
- Bedenk een titel bij het verhaal.
- Schrijf de netversie.
Let op: gebruik hoofdletters en punten.
- Maak een tekening bij het verhaal.

Les 10 – Kladversie

A series of horizontal lines for writing, consisting of 20 lines spaced evenly down the page.

Disclaimer

De inhoud van dit werkschrift is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
